

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.543/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 28 mei 2003 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming en de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting verzocht hun van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "houdende bepaling van de opleiding tot onthaalverantwoordelijke in een zonnecentrum", heeft op 19 juni 2003 het volgende advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp strekt tot het bepalen van de opleidingen die kunnen worden beschouwd als "opleiding tot verantwoordelijke voor het onthaal van de consumenten in een al dan niet geautomatiseerd zonnecentrum", in de zin van artikel 5 van het koninklijk besluit van 20 juni 2002 houdende voorwaarden betreffende de exploitatie van zonnecentra. Het ontwerp bepaalt aldus welke opleidingsverstrekkers de specifieke opleiding kunnen organiseren, welke leerdoelen deze opleiding moet realiseren en welke opleidingen binnen het reguliere onderwijscircuit voldoen.

RECHTSGROND

Noch in de aanhef van het ontwerp, noch door de gemachtigde van de Vlaamse regering - hierover ondervraagd door het bevoegde lid van het auditoraat -, wordt een bepaling aangewezen die rechtsgrond zou kunnen bieden. Bij ontstentenis van een decretale rechtsgrond, kan de ontworpen regeling geen doorgang vinden.

BEVOEGDHEID

Los van het probleem van de rechtsgrond, wordt hierna de bevoegdheid van de gemeenschappen onderzocht om terzake regelend op te treden.

Luidens artikel 5 van het koninklijk besluit van 20 juni 2002 moet de "onthaalverantwoordelijke" ⁽¹⁾ van een zonnecentrum een opleiding gevolgd hebben die door de bevoegde gemeenschap wordt bepaald. Voormeld koninklijk besluit is genomen op grond van artikel 4 van de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten.

Bevoegdheidsrechtelijk houdt de wet van 9 februari 1994 (evenals het uitvoeringsbesluit van 20 juni 2002) verband met de bescherming van de verbruiker. Voor het vaststellen van algemene regels inzake consumentenbescherming is de federale

⁽¹⁾ Volgens artikel 1, 5°, van het koninklijk besluit is dat "diegene die instaat voor het onthaal van de consumenten bij een al dan niet geautomatiseerd zonnecentrum".

overheid bevoegd, op grond van artikel 6, § 1, VI, vierde lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Deze aangelegenheid omvat de bevoegdheid om, met het oog op de bescherming van de verbruiker, de exploitatie van zonnecentra te regelen, inbegrepen het vaststellen van kwalificaties voor personen belast met specifieke taken inzake de exploitatie ervan ⁽²⁾.

De federale overheid kan die kwalificaties bepalen door hetzij te verwijzen naar bekwaamheidstitels die door het onderwijs worden uitgereikt - in welk geval de houders van die titels geacht worden voldoende gekwalificeerd te zijn voor het uitoefenen van de betrokken taak -, hetzij eigen regelingen vast te stellen om na te gaan of de vereiste kwalificaties voorhanden zijn ⁽³⁾, hetzij een combinatie van beide ⁽⁴⁾. In dit geval beperkt artikel 5 van het koninklijk besluit van 20 juni 2002 zich tot een verwijzing naar de bestaande opleidingen.

Uit wat hiervoor is uiteengezet, volgt dat de Vlaamse Gemeenschap niet bevoegd is om de vereisten te bepalen om als onthaalverantwoordelijke van een zonnecentrum te kunnen fungeren, aangezien dat behoort tot de aangelegenheid consumentenbescherming.

Wel is de Vlaamse Gemeenschap, op grond van artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet bevoegd voor het onderwijs, en op grond van artikel 4, 16°, van de

⁽²⁾ Uit artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 volgt dat alleen de federale overheid bevoegd is voor de vestigingsvoorwaarden. Uit de rechtspraak van het Arbitragehof blijkt dat die aangelegenheid onder meer de bevoegdheid insluit om regels te stellen inzake de toegang tot bepaalde beroepen of het oprichten van handelsvestigingen, algemene regels of bekwaamheidseisen te stellen in verband met de uitoefening van sommige beroepen en beroepstitels te beschermen. In het arrest nr. 78/92 merkt het Arbitragehof op : "Hoe men een diploma of een academische graad verwerft is een onderwijsaangelegenheid. De toegang tot een beroep afhankelijk stellen van een dergelijk diploma of een dergelijke academische graad, komt neer op het regelen van vestigingsvoorwaarden".

In dit geval lijkt het echter niet om de uitoefening van een gereguleerd beroep te gaan of het beschermen van een beroepstitel.

⁽³⁾ Zie, bijvoorbeeld, de artikelen 18 en volgende van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende de voorwaarden voor de erkenning van scholen voor het besturen van motorvoertuigen, die de brevetten van beroepsbekwaamheid van het leidende en onderwijzende personeel van de rijsscholen bepalen.

⁽⁴⁾ In dat geval worden alleen de houders van bepaalde door het onderwijs verstrekte titels toegelaten tot de kwalificatieproef.

bijzondere wet van 8 augustus 1980, voor de zogenaamde middenstandsopleiding ⁽⁵⁾. Die bevoegdheden omvatten onder meer het vaststellen van bepalingen met betrekking tot de organisatie van opleidingen.

In de mate dat de ontworpen regeling als onderwijsaangelegenheid of als middenstandsopleiding kan worden gekwalificeerd, rijst op bevoegdheidsrechtelijk vlak geen probleem.

In de mate echter dat de ontworpen regeling zelf kwalificaties vaststelt voor het functioneren als onthaalverantwoordelijke in een zonnecentrum (zie artikel 1, eerste lid, en artikel 2 van het ontwerp), dient ze in strijd met de bevoegdheidsverdeling te worden geacht. De bevoegdheid daarvoor ligt immers bij de federale overheid, als onderdeel van de aangelegenheid consumentenbescherming.

De conclusie is derhalve dat het vaststellen van de voorwaarden voor het organiseren van de opleiding, onder meer het bepalen van de leerdoelen, zaak is van de gemeenschap.

⁽⁵⁾ Zie het in artikel 1, eerste lid, 1), van het ontwerp vermelde decreet van 23 januari 1991 betreffende de vorming en de begeleiding van de zelfstandigen en de kleine en middelgrote ondernemingen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME